

Tillsynsplan 2025

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens tillsyn enligt miljöbalken m.m.

Diarienummer	Senast uppdaterad	Beslutsinstans	Processägare
M-2024-817	2024-12-06 § X x	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	Miljöchefen

Dokumentets syfte

Syftet med tillsynsplanen är att den ska ge en övergripande bild av tillsynsmyndighetens planerade tillsyn enligt miljöbalken, kemikalielagstiftningen, strålskyddslagen, tobakslagen samt lagen om sprängämnesprekursorer för 2025. Tillsynsplanen är baserad på behovsutredningen som utreder tillsynsmyndighetens resurs- och tillsynsbehov för åren 2025–2027 (M-2024-816).

Dokumentet gäller för

Dokumentet är underlag för tillsyn under 2025 inom ämnesområdet miljö- och hälsoskydd.

Innehållsförteckning

Organisation och samordning	3
Övergripande och mål	3
Hållbarhet	4
Miljö- och klimatprogrammet	4
Klimatanpassningsplanen	5
Opartiskhet	5
Befogenheter	5
Finansiering	5
Översyn av taxan för miljö- och hälsoskyddstillsynen	6
Resurser	6
Kompetenskrav	7
Rutiner och enhetlighet	7
Tillsyn enligt miljöbalken	7
Nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken	7
Om tillsynen inom miljö- och hälsoskydd	8
Tillsynen 2025	9
Hälsoskydd	9
Miljöskydd	10
Förorenade områden.....	13
Arbete utifrån riktlinjer för kemikalietillsyn	15
Uppföljning	16
Kris- och beredskapsarbete	17
Öppenhet	17
Bilaga 1	18

Organisation och samordning

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden fullgör bland annat kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet enligt 1 § i reglementet för miljö- och stadsbyggnadsnämnden (KS 2021/0297). Det operativa arbetet utförs på delegation av miljö- och hälsoskyddsinspektörer och miljöchef på miljöavdelningen inom miljö- och stadsbyggnadskontoret. De beslut som inte tas på delegation behandlas på nämndsammanträden.

Ett mycket viktigt forum för samverkan är det regionala forumet Miljösamverkan Stockholm som nämnden är medlem i. Inom ramen för detta sker kompetensutveckling för inspektörerna, miljökoordinatoren och miljöchef samt erfarenhetsåterföring och deltagande i kompetensnätverk. Inom ramen för Miljösamverkan Stockholm sker även studiebesök, framtagande av gemensamma checklistor och annat stöd i arbetet. För ett sådant pass liten miljöavdelningen är deltagandet i Miljösamverkan Stockholm mycket viktig.

Samverkan sker även inom ramen för länsstyrelsens tillsynsvägledning och kunskaps forum inom olika ämnesområden. Detsamma gäller även för myndigheter såsom Folkhälsomyndigheten, Kemikalieinspektionen, Naturvårdsverket och Socialstyrelsen. Miljöavdelningen deltar även i miljöbrottssamverkan som leds av länsstyrelsen och polisväsendet.

Samverkan och erfarenhetsåterföring sker även mellan miljö- och hälsoskyddsinspektörer inom ramen för Stockholms nordostliga kommuner (SNO). Sedan sker samarbete och erfarenhetsåterföring kring avfall inom ramen för SÖRABs försorg. Kontoret deltar även i Östra Sveriges Luftvårdsförbund träffar och samverkan.

Övergripande och mål

Miljöbalkens övergripande syfte är att främja hållbar utveckling som innebär att en hälsosam och god miljö säkerställs för kommande generationer. Naturen har ett skyddsvärde och människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett stort ansvar. Miljöbalken tillämpas enligt följande:

- människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan,
- värdefull natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas,
- den biologiska mångfalden bevaras,
- mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en långsiktig god hushållning tryggas utifrån ekologiska, sociala, kulturella och samhällsekonomiska synpunkter,
- återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att ett kretslopp uppnås.

Utöver miljölagstiftningen finns andra mål och riktlinjer som styr prioriteringen av tillsynen och som måste beaktas vid bedömningen av behovet och den senare planeringen i tillsynsplanen.

I Sverige har riksdagen beslutat om ett övergripande generationsmål som lyder: ”Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.” Därutöver finns 16 miljö kvalitetsmål som ska säkerställa att generationsmålet uppfylls. Sveriges miljömål omhändertar nationellt den ekologiska dimensionen av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Hållbarhet

Nämnden arbetar inom ramen för tillsynen enligt hållbarhetspolicyn för Danderyds kommun (KS 2021/0427).

De tre dimensionerna av hållbar utveckling: ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet måste beaktas. I kommunen innebär de tre dimensionerna följande och utgör grund för de vägledande principerna som läggs fast genom denna policy. Med ekologisk hållbarhet avser kommunen ett resurseffektivt samhälle med minimerad användning av skadliga kemikalier, där naturen har ett skyddsvärde och vår rätt att förändra och bruka den är förenad med ansvar att förvalta den väl. Ett samhälle där livskraftiga ekosystem och invånarnas rekreativmiljöer upprätthålls och utvecklas, och som har god förmåga att förebygga och hantera klimat- och miljömässiga utmaningar. Med social hållbarhet avser kommunen en hållbar samhällsutveckling där grundläggande mänskliga behov uppfylls, för såväl dagens generation som kommande generationer. Ett jämställt och jämlikt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa, utan orättfärdiga skillnader, är delaktiga i samhällsutvecklingen och som känner tillit till varandra och till samhällets olika delar. Med ekonomisk hållbarhet avser kommunen ett samhälle där de ekonomiska resurserna används på ett sätt som främjar ekologisk och social hållbarhet, där vi inte skjuter kostnader på framtiden, där företagsklimatet är gott och där invånarnas ekonomiska välfärd främjas bland annat genom goda möjligheter till utbildning, boende och arbete.

I policyn framgår att beslutsunderlag bör belysa och analysera ekologiska, sociala och ekonomiska aspekter, om de är relevanta i ärendet. Miljöavdelningen har därför ändrat sin mall för tjänsteutlåtanden så att beslutsunderlagen ska belysa dessa aspekter. Generellt kan poängteras att miljö- och hälsoskyddstillsynen i sin natur bidrar till den ekologiska och sociala hållbarheten.

Miljö- och klimatprogrammet

Kommunens miljö- och klimatprogram är indelat i sex områden som bidrar till genomförande av femton av de nationella miljö kvalitetsmålen och elva av de globala hållbarhetsmålen samt de sex prioriterade regionala målen. Kopplat till miljö- och klimatprogrammet finns ett stöddokument för verksamheternas genomförande, här finns förslag till åtgärder och aktiviteter

samlade. Nämndens arbete inom ramen för miljö- och klimatprogrammet hanteras årligen. Tid för att kunna arbeta med åtgärderna och aktiviteterna finns med i årets tillsynsplan.

Klimatanpassningsplanen

Inom ramen för klimatanpassningsplanen finns strategin för klimatanpassning för Danderyds kommun 2022–2031 (KS 2021/0417). Strategin beskriver tidsatta anpassningsåtgärder som är framtagna för att mildra eller förhindra effekterna från ett förändrat klimat. De tidsatta åtgärderna inom ramen för miljö- och hälsoskyddstillsynen samt miljöövervakningen är beaktade i denna tillsynsplan.

Opertiskhet

Kommunen har nyligen inrättade riktlinjer för arbetet mot välfärdsbrottslighet (KS 2024/0228). Dessa gäller för alla nämnder. Myndighetsutövningen är ett utpekade fokusområde.

För att säkerställa opertiskhet har Danderyds kommun 2020 beslutat om policy för att undvika mutor och korruption samt regler för representation.

Vid anställning och årligen kontrolleras om anställdas bisysslor kan godkännas i förhållande till myndighetsuppdraget.

Befogenheter

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedriver tillsyn med stöd av miljöbalken och dess följdragstiftning samt enligt tillämpliga EU-förordningar. Ansvarsområdet är brett och omfattar bland annat tillsyn av miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, förorenade områden, kemiska produkter och biotekniska organismer, avfall och producentansvar, skötsel av jordbruksmark och skyddade områden. I miljötillsynsförordningen och i 26 kap. miljöbalken regleras kommunens ansvarsområden.

Beslut som inte behandlas i nämnd fattas på delegation, delegationsordningen är senast uppdaterad 11 juni 2024 (MSN 2024/67).

Finansiering

Miljöavdelningens arbete finansieras av taxa för miljö- och hälsoskyddstillsynen (KS 2021/0322) samt via anslag. Taxorna består dels av fasta årliga avgifter och timbaserade avgifter respektive anmälnings- och prövningsavgifter.

Översyn av taxan för miljö- och hälsoskyddstillsynen

Kontoret bedömer att en utredning krävs under 2025 för att föreslå en höjning av timavgiften till 2026. Reviderad taxa antas i Kommunfullmäktige.

Taxan behöver också ses över vad gäller parametrar och områden där nämnden kan öka intäktsggraden och där det juridiskt möjligt, till exempel vad gäller avgifter för utredningar i klagomålsärenden och handläggning av komposteringsanmälningar.

Detta taxearbete är omfattande och ingår i behovsutredningen (M-2024-816). Arbetet utförs i projektform av miljöchefen, miljökoordinatören och ett urval av miljö- och hälsoskyddsinspektörer.

Resurser

Behovet av personal inom miljö- och hälsoskydd är utredd i en behovsutredning för åren 2025–2027.

Nedan följer en redogörelse över den tid som bedöms för tillsyn och ärendehandläggning enligt miljöbalken m.m. samt miljöövervakning, strategiskt miljöarbete samt arbete inom ramen för plan- och bygglovsprocessen för året 2025.

Tillsyn m.m. enl. MB	Bedömt behov 2025 (timmar)
Planerad tillsyn samt tillsynsprojekt miljöskydd	2913
Händelsestyrda arbetsuppgifter (bergvärmeansökningar, anmälningar, klagomål m.m.) inom miljöskydd	1450
Planerad tillsyn, tillsynsprojekt hälsoskydd, radiakmätning och radontillsyn	1103
Händelsestyrda arbetsuppgifter hälsoskydd (klagomål, anmälningar och ansökningar m.m.)	1020
Reservattillsyn, strategiskt miljöarbete, miljöövervakning samt arbete inom ramen för plan- och bygglovsprocessen	1650
Totalt behov (timmar)	8136
Årsarbetskrafter	5,8

Antalet personalresurser på miljöavdelningen som under 2025 arbetar med tillsyn enligt miljöbalken är sju miljö- och hälsoskyddsinspektörer, en miljökoordinator och miljöchefen.

Kompetenskrav

Miljö- och hälsoskyddsinspektörerna har akademisk utbildning som miljö- och hälsoskyddsinspektör eller motsvarande. Kompetensutveckling sker kontinuerligt bland annat genom deltagande i Miljösamverkan Stockholms seminarium och forum, genom beskrivna myndigheters tillsynsvägledning samt genom individuell kompetensutveckling utifrån medarbetarsamtalet.

Rutiner och enhetlighet

För att säkerställa enhetlighet i tillsynen och ärendehandläggningen finns rutiner som uppdateras löpande utifrån avdelningens systematiska arbete med verksamhetsutveckling. Under 2025 finns tid inlagd i behovsutredningen för samsyn, således gemensamma inspektioner, kompetensutveckling och inläsning, t.ex. inom hälsoskydd inför ny tillsyn av olika branscher.

Tillsyn enligt miljöbalken

Nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken

Nämnden bedriver sin tillsyn enligt nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken, vilken syftar till att uppnå en effektiv och likvärdig tillsyn. Arbetet samordnas av Naturvårdsverket. Folkhälsomyndigheten, Kemikalieinspektionen och Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för vissa delar i strategin. Strategin syftar till att främja tillsyn inom områden som ur ett nationellt perspektiv är extra angelägna under strategins period.

Strategin innehåller sju tillsynsområden (Avfall, Förorenade områden, Hälsoskydd, Kemikalietillsyn, Miljöfarlig verksamhet, Naturtillsyn och Vattenverksamhet). Vart och ett av dessa har inringade fokusområden med tillhörande preciseringar kopplade till sig. Till varje fokusområde finns ett nationellt effektmål för tillsynen. Preciseringarna utgör strategi för att uppnå effektmålen. Förutom att peka ut viss tillsyn under perioden lyfter strategin också fram andra åtgärder som stärker fokusområdena, exempelvis tillsynsvägledning.

Nu gällande nationell tillsynsstrategi omfattar åren 2022–2025.

Den nationella tillsynsstrategin har beaktats i såväl behovsutredning som tillsynsplan. I bilaga 1 redovisas nämndens utförda och för 2025 planerade arbete utifrån tillsyns- och fokusområdena i den nationella tillsynsstrategin. Nämnden har haft god progress inom ramen för den nationella tillsynsstrategin och aktiviteterna inom tillsynsområdena är huvudsakligen redan omhändertagna.

Om tillsynen inom miljö- och hälsoskydd

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedriver tillsyn med stöd av miljöbalken och dess följdlagstiftning samt enligt tillämpliga EU-förordningar. Ansvarsområdet är brett och omfattar bland annat tillsyn av miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, förorenade områden, kemikalier och biotekniska organismer, avfall och producentansvar, skötsel av jordbruksmark och skyddade områden. I miljötillsynsförordningen och i 26 kap. miljöbalken regleras kommunens ansvarsområden.

Tillsynsintervall är identifierat i behovsutredningen för 2025 – 2027.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden hanterar även klagomål inom såväl miljöskydd som hälsoskydd.

Tillsyn sker även rörande E18 trafikverksamhet (Trafikverket) genom beslutad tillsynsriktning¹. Tillsyn sker också avseende Roslagsbanan (Trafikförvaltningen/Region Stockholm) i enlighet med beslutade riktlinjer². Under 2024 hade kommunen ett första tillsynsmöte med samhällsutvecklingsförvaltningen (SUF) om det kommunala vägnätet. Tillsyn rörande dessa nämnda infrastrukturer sker nu årligen.

Nämndens ansvar och miljöavdelningens arbete med tillsyn enligt miljöbalken och övrig lagstiftning omfattar bland annat planerade arbetsuppgifter och händelsestyrda arbetsuppgifter.

Planerade arbetsuppgifter innefattar att utföra föranmälda och icke föranmälda inspektioner på tillsynsobjekt (miljöfarlig verksamhet och hälsoskyddsobjekt). Planerade arbetsuppgifter följer tillsynsplanen, i form av att avprickning sker i ett Excelark. I Excelarket framgår när på året tillsynen ska utföras. Vid tillsyn kontrolleras bland annat att verksamhetens egenkontroll följs och att verksamheten följer de beslut, föreskrifter, och domar som finns. Tillsynsmyndigheten vidtar därefter åtgärder som rådgivning/information, föreläggande och förbud, för att åstadkomma rättelse.

Händelsestyrda arbetsuppgifter är till exempel inkomna ansökningar och anmälningar och som inte myndigheten styr över eller kan planera på samma sätt som ovan. En händelsestörd arbetsuppgift kan även vara utbrott av objektburen smitta och olika typer av klagomål. Inom ramen för händelsestyrda arbetsuppgifter ingår även anmälan om misstanke om brott enligt miljöbalken, rådgivning och stöd till allmänheten och näringslivet samt remisshantering.

Tillsynen enligt miljöbalken innefattar bland miljöfarliga verksamheter med beteckningen B (det finns enbart ett sådant objekt i kommunen) och C (anmälningspliktiga verksamheter) i miljöprövningsförordningen och för

¹ Miljö- och hälsoskyddsmyndighetens beslut 29 november 2022 (§ 61) dnr MHN 2022-923

² Miljö- och stadsbyggnadsnämndens beslut 13 mars 2024 (§ 25) dnr M-2024-89

miljöfarliga verksamheter med beteckningen U (verksamheter som varken är tillstånds- eller anmälningspliktiga).

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden utför även tillsyn av offentliga lokaler och lokaler för hygienisk behandling. Hit hör bl.a. skolor, förskolor, vård- och omsorgslokaler, solarier och bassängbad. Syftet med den tillsynen är att förebygga, upptäcka och undanröja hälsorisker i miljön.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden utför även tillsyn av kommunens tre naturreservat och hanterar dispensansökningar inom reservatsområdena.

Tillsynen 2025

Tillsynsplanen följer de intervall för tillsyn som redogörs i behovsutredningen.

Nedan följer en närmare redogörelse över tillsynen inom hälsoskydd- och miljöskydd.

Hälsoskydd

Nedan sammanställs årets planerade tillsyn.

Hälsoskyddsverksamhet	Antal planerade tillsynsbesök
Kiropraktor, naprapat och sjukgymnast m.m.	5
Frisersalonger	15
Fritidsgårdar	2
Samlingslokaler m.fl.	25
Korttidsboenden	2
Solarium	1
Hotell, kursgård med övernattnin g m.m.	2
Strandbad	6
Bassängbad	4
Skolor	21
Totalt planerade antal tillsynsbesök	83

I behovsutredningen och tillsynsplanen finns tid för att arbeta med uppsökande tillsyn inom hälsoskydd för att hitta de verksamheter som borde få tillsyn enligt miljöbalken. Även nya verksamheter kan tillkomma under året.

Under 2025 sker mätning av bakgrundsstrålning, radiakmätning vid två tillfällen, samt radontillsyn enligt särskild riktlinje beslutad 2023 (M-2023-416).

Därutöver kommer hälsoskyddsinspektörerna arbeta bland annat med handläggning av klagomål, eventuella oförsedda händelser såsom smittskyddsärenden, rådgivning och anmälan om kompostering av avfall. Även handläggning utifrån de lokala föreskrifterna för att skydda människors hälsa och miljön i Danderyds kommun (KS 2022/0098) kan förekomma. Klagomål som härrör till E18 och Roslagsbanan handläggs inom ramen för hälsoskydd.

Hälsoskyddsinspektörerna arbetar även med remisser om serveringstillstånd utifrån riktlinje för miljö- och stadsbyggnadsnämndens yttranden i remisser om serveringstillstånd (M-2023-159).

Under början av 2025 planeras ett samverkansprojekt med inspektörer inom hälsoskydd, livsmedelskontroll och miljöskydd med fokus på avfallshantering vid livsmedelsbutiker. Från och med 1 januari 2024, utifrån ändringar i avfallsförordningen (2020:614), gäller krav på utsortering och separat insamling av bioavfall från såväl hushåll som verksamheter. Projektinriktad tillsyn ska ske utifrån denna lagstiftning.

Inspektörernas arbete med kris- och beredskapsarbete beskrivs nedan i särskilt kapitel.

Miljöskydd

Nedan sammanställs årets planerade tillsyn.

Miljöfarlig verksamhet, antal i parentes	Antal planerade tillsynsbesök
B-objekt (1)	2
C-objekt (8)	6
U-objekt, årlig avgift (30)	27 ³
U-objekt, timavgift (32)	31 ⁴
Stora infrastrukturprojekt (City Link)	≤ 2, kvartalsvis sker även digitala tillsynsmöten
Totalt planerade antal tillsynsbesök	68

³ I denna beräkning ingår tillsynsmöten gällande E18, tunnelbaneanläggningen i Danderyd samt Roslagsbanan

⁴ I denna beräkning ingår tillsynsmöte gällande det kommunala vägnätet

Ärendehandläggning enligt miljöbalken och övrigt miljöarbete

Under året kommer ärendehandläggning av årsrapporter, miljörapporter, att ske. Handläggning av köldmediarapporter planeras till våren.

Utöver detta sker handläggningar av ansökningar, såsom bergvärmeansökningar, och anmälningar.

Handläggning av klagomål och miljöolyckor ingår också i tillsynsplaneringen.

En medarbetare deltar i arbetsgruppen för upprättande av åtgärdsvalsstudie för E18. Det är en stor arbetsinsats för våren 2025. Tre medarbetare, med miljöchefen som stöd, ingår även som projektmedarbetare i planprojekt. I övrigt är remissarbete planerat, t.ex. vad gäller lokala reviderade avfallsföreskrifter och ny avfallslagstiftning.

Tillsynsprojekten

Nedan följer en sammanställning över de tillsynsprojekt som planeras under 2025. Flera av projekten är redan påbörjade och tillsynsmetodik finns redan. Tid finns i behovsutredningen, och tillsynsplanen, för miljökoordinatör som genom projektkoordinering och stöd ska bidra till progress i tillsynsprojekten.

Tillsynsprojekt miljöskydd	Kommentar
Avfallsbrott	<i>Uppsökande tillsyn planeras inom ramen för inventering av nytillkomna eller tidigare okända miljöfarliga U-verksamheter samt t.ex. inom kommunens fastigheter som upplåts till mellanlagring eller uppställning av fordon.</i>
Avfallsprojekt livsmedelsbutiker	<i>Samverkansprojekt med inspektörer inom hälsoskydd, livsmedelskontroll och miljöskydd med fokus på avfallshantering vid livsmedelsbutiker. Projektinriktad tillsyn ska ske utifrån ny lagstiftning om krav på utsortering av bioavfall.</i>
Avfallstransportörer	<i>Viss uppföljning av förra årets projektinsyn samt uppföljande tillsyn om möjligt tillsammans med polismyndigheten (ingår även i arbetet med avfallsbrottslighet)</i>
Avfallshanteringsplaner fritidsbåtshamnar	<i>Enstaka ärende kvarstår.</i>

Bygg- och rivningsavfall	<i>Fortsatt arbete, projektet inleddes 2024.</i>
Enskilda avlopp	<i>Uppföljande tillsyn (insats gjordes 2019, ca 20 objekt) och ny inventering. GIS-arbete.</i>
Energitillsyn	<i>Under 2023 inleddes projektinriktad energitillsyn. Energitillsyn har utförts på ca 80 procent av kommunens B och C verksamheter. Detta arbete fortsätter under 2025 med fokus på B, C och de U-verksamheter som bedöms relevanta.</i>
Exploatering och masshantering	<i>Samverkansprojekt förorenade områden och miljöskydd med fokus på masshantering i exploateringsprojekt, marklov och 28 § förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.</i>
PFAS – identifiering	<i>Tillsynen inleddes 2024. Ingår i nationell tillsynsinsats som leds av Naturvårdsverket.</i>
KEMI bekämpningsmedel	<i>Samverkansprojekt som leds av Kemikalieinspektionen.</i>
Kommunala avfallsentreprenörer	<i>Tillsyn av kommunala avfallsentreprenörer.</i>
MKN vatten	<i>Projektet har inte haft progress under några år. Behöver ses över. Fokus har varit tillsyn av parkeringsplatser med oljeavskiljare. Utgå ifrån vattenplanen.</i>
Sprängämnesprekursorer	<i>Tillsynsinsatsen är påbörjad hösten 2024 och ingen betydande insats behövs 2025 för att avsluta projektet.</i>
Tandvårdsverksamheter	<i>Uppsökande tillsyn. Ca 27 objekt ska utredas som ej har haft tillsyn.</i>
Uppsökande tillsyn (U-verksamheter)	<i>Uppsökande generell tillsyn sker i projektform och involverar flertalet medarbetare inom miljöskydd.</i>

Förorenade områden

Nämndens arbete med förorenade områden sker enligt strategin för förorenade områden i Danderyds kommun 2022–2025 (MHN 2022-509, senast uppdaterad 2022-06-07 § 42). Strategin kommer att uppdateras under 2025 och tid för den uppgiften finns med i behovsutredningen och tillsynsplanen. Den nya strategin behandlas i nämnd under slutet av året.

Det är viktigt att notera att tillsynsarbetet med förorenade områden, främst vad gäller egeninitierad tillsyn, ofta löper över flera år. Inom förorenade områden tar processerna lång tid utifrån att kartläggning, identifiering, riskbedömning, ansvarsutredning, förelägganden och eventuella överprövningar, undersökningar och slutligen eventuella åtgärder sker systematiskt. Teknikutvecklingen går framåt både vad gäller undersökningar och saneringsåtgärder. I exploateringsprojekt sker denna process snabbare då det finns ekonomiska incitament för sanering. I de andra fallen tar det i regel längre tid och i vissa fall kan det vara så att kostnaderna för sanering inte bedöms vara rimliga i relation till miljönyttan. Sammantaget kommer flertalet av ärendena därmed vara aktiva över flera år.

För att nå uppsatta lokala mål och för att arbeta aktivt för att nå det nationella miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö bedöms strategin vara nödvändig för att:

- Öka kunskapen om föroreningsituationen för objekt i riskklass 1 och 2 genom att göra ansvarsutredningar och verka genom tillsyn för att undersökningar genomförs och att åtgärder genomförs vid behov för dessa objekt,
 - *Kommentar: Vissa åtgärder vid jakttskytebanan i Rinkebyskogen (riskklass 1) har vidtagits. Åtgärder behöver ske mer kontinuerligt. Detta kommer tillsynsarbete kommer att fortsätta. Undersökningar har skett vid en nedlagd kemtvätt i riskklass 2 och vid en annan nedlagd kemtvätt utreds hantering efter överprövning av föreläggande.*
- initiera kontrollprogram för lakvatten vid de största deponierna i kommunen för att bevaka eventuella förändringar över tid,
 - *Kommentar: Dialog har förts med samhällsutvecklingsförvaltningen (SUF, f d tekniska kontoret), ett kontrollprogram är således initierat. De berörda deponierna är identifierade. SUF har beställt konsultstöd för att ta fram en förstudie kring detta, som i sin tur är underlag i budgetprocessen för tekniska nämnden inför 2026.*
- inom stadsbyggnadsprocessen bevaka förekomsten av misstänkt förorenade områden vid arbete med planer och bygglov samt bevaka att undersökningar och efterbehandlingar genomförs vid behov,
 - *Kommentar: Kontoret har en medarbetare som deltar som projektmedlem i de planprojekt där förorenade områden är en aspekt.*
- vidmakthålla kompetens inom förorenade områden.
 - *Kommentar: Deltagande kommer fortsatt att ske i samverkansgrupp inom Miljösamverkan Stockholm för tillsyn av båtuppsättningsplatser och sediment (fritidsbåtsnätverket) respektive PFAS identifiering. Inspektören inom förorenade områden kommer att delta i länsstyrelsens handläggarträffar samt*

övriga utbildningar som identifieras i medarbetarsamtalet samt i övrigt uppmärksammas.

I strategin beskrivs följande aktiviteter:

- Ansvarsutredning av prioriterade objekt, 2-4 per år
- Undersökningar och åtgärder genom egeninitierad tillsyn, 1-2 per år
- Undersökningar och åtgärder genom händelsestyrd tillsyn, 1-2 år
- Uppdatering av databaser och kartsikt, 2 gånger per

Ett arbete, som sker inom ramen för en nationell tillsynsinsats, med inventering av PFAS förekomster i pågående och nedlagda verksamheter är pågående och fortsätter 2025, se även tabellen över tillsynsprojekt inom miljöskydd för 2025.

I sammanställningen i tabellen framgår vilka objekt och åtgärder tillsynsmyndigheten planerar 2025.

Ansvarsutredningar	<ul style="list-style-type: none">• Skogsviks båtklubb (revidera)• Ranängens båtägareförening (revidera)• Stocksunds båtklubb (ny)• Danderyds båtklubb• Norrorts kemiska tvätt• Jakttskyttebanan Rinkebyskogen
Undersökningar och åtgärder egeninitierad	<ul style="list-style-type: none">• Egenkontrollprogram nedlagda deponier⁵• Jakttskyttebanan Rinkebyskogen (åtgärder)• PFAS föreningen vid Danderyds sjukhus helikopterplatta (beslut om åtgärdsalternativ)• Norrorts kemiska tvätt (hantering utifrån överprövat föreläggande)• Stocksunds Kem och Press (fortsatta undersökningar)• Hantering utifrån provtagning båtklubbar enligt KS beslut 2023-10-23 § 162 (KS 2021/0284)• Nedlagd beninstation, Karlsro• Fd Stockby handelsträdgård, Karlsro
Undersökningar och åtgärder händelsestyrt	<ul style="list-style-type: none">• Handläggning av anmälningar om avhjälpande av förorening (28 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd)• Miljöolyckor

⁵ Idavallen, Danderydsvallen, Nora strand, Santarara, Driving range och Dalkarskärret ska utredas vidare

Arbete utifrån riktlinjer för kemikalietillsyn

Riktlinjerna för tillsynsmyndighetens kemikalietillsyn antogs i maj 2024 (M-2024-301). Riktlinjerna och kommentarer på dessa utifrån tillsynsplanen sammanfattas nedan.

Riktlinjer	Kommentar avs. 2025
Tillsynsmyndigheten ska vidmakthålla kompetens inom kemikalietillsynen.	<p><i>Individuell kompetensutveckling sker utifrån medarbetarsamtalet.</i></p> <p><i>Kompetensutveckling sker även inom ramen för deltagande i nätverksgrupper, som PFAS-nätverket, dagvattentillsynsnätverket och båtklubbstillsynsnätverket, inom Miljösamverkan Stockholm. Kontoret har medarbetare som ingår i dessa nätverk.</i></p> <p><i>Kompetensutveckling sker även inom ramen för samverkansprojekt som Kemikalieinspektionen (KEMI) driver, se vidare nedan.</i></p>
Tillsynsmyndigheten arbetar aktivt med den nationella tillsynsstrategins fokusområden inom kemikalietillsynen. Detta innebär att genomföra tillsynsprojekt om kemikalier utifrån Reachförordningen ⁶ , biocidlagstiftningen ⁷ och CLP-förordningen ⁸ och om möjligt delta i nationella tillsynsprojekt om kemikalier.	<p><i>Arbeten inom nu gällande tillsynsstrategi (t o m 2025) preciseras under avsnittet Kemikalier i bilaga 1.</i></p> <p><i>Kontoret kommer att delta i KEMIs samverkansprojekt hösten 2025 med fokus på kontroll av bekämpningsmedel. Fokus kommer att vara på t.ex. rått- och musmedel, insektsmedel, träsnyddsmiddel och båtbottenfärger.</i></p>
Tillsynsmyndigheten ska se över tillsynsområdet kemikalietillsyn, och dess tillsynsaktiviteter, när den nya nationella tillsynsstrategin är lanserad.	<p><i>Denna översyn kan först ske hösten 2025, inför VP 2026, då Naturvårdsverket m.fl. myndigheter aktivt kommer att börja arbeta med den nya strategin först i juni 2025.</i></p>

⁶ Reach-förordningen innehåller regler om registrering, utvärdering, tillstånd och begränsningar av kemiska ämnen. Reach innehåller också krav på användare av kemikalier och regler om information som ska tillhandahållas till kund.

⁷ Huvudregeln är att biocidprodukter ska vara godkända innan de får säljas eller användas inom EU. Biocidprodukter är kemiska eller biologiska bekämpningsmedel som används för att bekämpa och kontrollera skadliga organismer. De bekämpningsmedel som inte är växtskyddsmedel räknas som biocidprodukter.

⁸ CLP-förordningen innehåller regler för klassificering, märkning och förpackning av kemiska produkter. Förordningen innehåller också regler om att anmäla uppgifter för ämnen och blandningar. CLP står för engelskans "Classification, Labelling and Packaging" (klassificering, märkning och förpackning).

<p>Tillsynsmyndigheten ska utföra regelbunden tillsyn över andra än primärleverantörers⁹ försäljning av kemiska produkter, bekämpningsmedel och varor.</p>	<p><i>Marknadskontroll av försäljning av kemikalier är en viktig funktion som utförs av tillsynsmyndigheten för att säkerställa att lagar och regler kring hantering och försäljning av kemikalier följs. Syftet med denna kontroll är att minimera riskerna för människors hälsa och miljön.</i></p> <p><i>Marknadskontroll planeras 2025 inom ramen för det KEMI samverkansprojekt som beskrivs ovan.</i></p> <p><i>Uppföljning av marknadskontroll utifrån lagen om sprängämnesprekursorer är planerad 2025.</i></p>
<p>Kemikalietillsyn ska i ändamålsenlig utsträckning ske vid tillsyn av hälsoskyddsverksamheter, miljöfarliga verksamheter samt förorenade områden. Tillsynen planeras och följs upp enligt gällande tillsynsplan. Kemikalietillsynen ska rikta särskild uppmärksamhet till miljöer där barn och unga vistas.</p>	<p><i>Radon- och kemikalietillsyn är fokusområden vid skoltillsynen 2025 samt i övriga relevanta tillsynsobjekt.</i></p> <p><i>Tillsyn av kosmetiska produkter sker vid tillsyn av frisersalonger 2025.</i></p> <p><i>Utifrån miljöskyddstillsynen har två inspektörer gått en riktad kemikalietillsynsutbildning 2024 bl.a. med fokus på granskning av säkerhetsdatablad. Under 2025 kommer därför särskilt fokus vara på granskning av verksamhetsutövare säkerhetsdatablad av. sina kemikalier.</i></p> <p><i>Utifrån arbetet med förorenade områden pågår bl.a. inventeringen av PFAS-förekomster i pågående och nedlagda verksamheter under 2025. Inom tillsynen av t.ex. båtklubbar och golfklubbar ingår kemikalietillsyn.</i></p>

Uppföljning

Uppföljning av tillsynsplanen sker kontinuerligt och operativt genom arbetsmöten och avprickning i berört Excelark för miljöskydd respektive

⁹ Kemikalieinspektionen ansvarar för tillsyn och tillsynsvägledning av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor när de släpps ut på marknaden av primärleverantörer, det vill säga både tillverkare och importörer

hälsoskydd. En mer omfattande uppföljning sker inom ramen för nämndrapportering i april och september.

Kris- och beredskapsarbete

I Danderyds kommun finns en övergripande krisledningsplan. I denna beskrivs det generella arbetet samt vilket ansvar de olika myndighetspersonerna har. Varje förvaltning ska ha en krisberedskapsplan och varje enhet ska ha rutiner för att hantera kriser. I kommunen finns det alltid en tjänsteman i beredskap (TiB)

Inom miljö- och hälsoskyddet är ämnesområdena smittskydd, radioaktivt nedfall, förorenade områden och miljöolyckor mest relevanta i kris- och beredskapsarbetet.

Enligt tidigare risk- och sårbarhetsanalys har miljö- och stadsbyggnadskontoret konstaterat att av nämndens uppgifter så är det miljö-, hälsoskydds- och livsmedelskontrollen som främst kan ha en så kallad samhällsviktig funktion i en kris- eller krigssituation. Dessa funktioner måste därför prioriteras i en sådan situation.

Kontoret kommer under 2025 att vara delaktig i kommunövergripande beredskapsarbete. Under 2025 planeras ett kommunövergripande arbete med beredskapslager, nödvattenutrustning och etablering av en nödvattengrupp. Detta berör främst livsmedelskontrollen med även hälso- och miljöskydd kan bli involverade i det övergripande beredskapsarbetet. Samverkan kommer att ske med beredskapssamordnaren på kommunledningskontoret.

Kontoret saknar idag en beredskapsplan för miljö- och hälsoskyddstillsynen. Planen kommer att tas fram under 2025 och utgå ifrån MSB handbok för kommunal beredskap inom miljö- och hälsoskydd¹⁰. Tid för detta arbete finns i behovsutredningen och tillsynsplanen. Arbetet kommer att koordineras av miljökoordinatören.

Öppenhet

Vid begäran om allmänna handlingar gäller offentlighetsprincipen. Hantering sker enligt offentlighets- och sekretesslagen. Handlingarna publiceras även på kommunens hemsida inför varje nämndsammanträde.

¹⁰ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. 2023. Handbok i kommunal krisberedskap – 2. Kommunala verksamheter – Miljö- och hälsoskydd.

Bilaga 1

I tabellen nedan följer en sammanställning kring nämndens arbete utifrån de fokusområden och tillsynsaktiviteter i den nationella tillsynsstrategin, framtagen av Naturvårdsverket m.fl, som bedöms beröra kommunen. Aktiviteterna kommenteras i kursivt i tabellen.

Tillsynsområde	Berörd tillsynsaktivitet i den nationella strategin och nämndens arbete med denna (i kursivt)
<p>Avfall -</p> <p>Fokusområde illegal avfallshantering</p>	<p>Länsstyrelser och kommuner ökar inom ramen för sina tillsynsuppdrag sin samverkan vid tillsyn av avfallstransporter. Länsstyrelser anordnar myndighetsgemensam tillsyn där den aktuella kommunen för tillsynsinsatsen bjuds in.</p> <p><i>Deltagande i regional tillsynsinsats gjordes 2024. Tillsynsprojekt avfallstransportörer utfördes 2024.</i></p> <p>Kommuner identifierar ett riskbaserat urval av åkerier och avfallsanläggningar för tillsyn på avfallstransporter.</p> <p><i>Se ovan.</i></p> <p>Kommuner genomför uppsökande tillsyn med fokus på avfallshantering inkl. inventering för att hitta illegal avfallshantering genom exempelvis att kontrollera områden där risken för sådan verksamhet är stor.</p> <p><i>Uppsökande tillsyn inom avfallsbrottslighet är planerad 2025. Uppsökande tillsyn planeras inom ramen för inventering av nyttillkomna eller tidigare okända miljöfarliga U-verksamheter samt inom kommunens fastigheter som upplåts till mellanlagring eller uppställning av fordon.</i></p> <p><i>Tillsynsinsats likt den som är utförd 2024 gällande avfallstransportörer planeras 2025 tillsammans med polismyndigheten.</i></p> <p>Vid tillsyn på befintliga verksamheter spåra avfall genom att nyttja avfallsregistret, kontrollera kvitton eller motsvarande dokumentation, i syfte att hitta illegal avfallshantering.</p> <p><i>Detta sker löpande vid ordinarie tillsyn.</i></p>

	<p><i>Tillsyn av kommunens avfallsentreprenörer är planerad 2025.</i></p> <p>Tillsynsmyndigheterna bedriver tillsyn utifrån anteckningsskyldigheten enligt avfallsförordningens 6 kap 5 § och 7 kap 7 §.</p> <p><i>Detta sker löpande vid ordinarie tillsyn.</i></p>
<p>Avfall -</p> <p>Fokusområde masshantering</p>	<p>Naturvårdsverket leder en tillsynskampanj under perioden april-september 2024 om mottagningskontroll av massor inom olika typer av verksamheter. Kampanjen fokuserar på kontroll av att hantering, lagring och behandling sker i överensstämmelse med meddelade försiktighetsmått/villkor samt övriga relevanta regelverk. Berörda tillsynsmyndigheter är de med tillsynsansvar över tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt 4 kap. 6 §, 29 kap. 40-43 §§ och 48-49 §§</p> <p><i>Nämnden berörs ej av ovan beskriven kampanj. Däremot är masshantering ett fokusområde inom kommunens tillsyn 2025:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Tillsynsinsatser till följd av anläggningsarbete</i> - <i>Samverkan med bygglovsavdelningen för att systematiskt få in uppgifter, ställa krav och bedriva tillsyn inom anläggningsarbeten</i>
<p>Avfall -</p> <p>Fokusområde återvinning av avfall så att det upphör att vara avfall</p>	<p>Tillsynsmyndigheterna bedriver tillsyn utifrån anteckningsskyldigheten enligt avfallsförordningens 6 kap 5 § och 7 kap 7 §.</p> <p><i>Detta sker löpande vid ordinarie tillsyn.</i></p>
<p>Förorenade områden -</p> <p>Fokusområde tillsyn av prioriterade förorenade områden med riskklass 1 och 2</p>	<p>Tillsynsmyndigheter har senast år 2025 utifrån länsstyrelsernas strategipaket upprättat handlingsplaner eller motsvarande styrdokument för tillsyn av prioriterade förorenade områden.</p> <p><i>Handlingsplan, strategi för förorenade områden¹¹ finns sedan flera år och reviderades 2022. Under 2025 kommer strategin att uppdateras för att gälla åren 2026–2028.</i></p>

¹¹ Strategi för förorenade områden i Danderyd 2022–2025 (MHN 2022-509)

	<p>Samtliga tillsynsmyndigheter med tillsynsansvar över objekt i riskklass 1 och 2 har minst ett aktivt ärende om avhjälpande av föroreningskada. Antalet pågående ärenden bör relateras till antalet prioriterade objekt som tillsynsmyndigheten ansvarar för.</p> <p><i>Arbete sker i enlighet med strategin för förorenade områden. Kommunen har två aktiva ärenden, riskklass 1 objekt, rörande avhjälpande av föroreningskada.</i></p> <p>Tillsynsmyndigheten har till den 31 december 2025 ökat antalet objekt i riskklass 1 och 2 som har ett utrett ansvar.</p> <p><i>Arbete sker inom ramen för strategin som anger att arbete ska ske med 2-4 ansvarsutredningar per år för prioriterade objekt.</i></p> <p>Tillsynsmyndigheten har under strategins period ställt krav på undersökning och/eller avhjälpande av riskklass 1 och 2 objekt.</p> <p><i>Arbete sker enligt strategi för förorenade områden, 1-2 undersökningar och åtgärder per år inom egeninitierad respektive händelsestyrd tillsyn.</i></p>
<p>Förorenade områden –</p> <p>Fokusområde anmälan om avhjälpande åtgärd enligt § 28 i FMH</p>	<p>Tillsynsmyndigheterna tar aktivt del av kunskap och vägledning om riskbedömning, riktvärden, representativa halter och åtgärds mål på ett sätt som utvecklar handläggningen av ärenden som initieras genom anmälan enligt 28 § FMH, i riktning mot effektmålet.</p> <p><i>Miljöavdelningen deltar i kompetensutveckling i ämnet, t.ex. kan detta behandlas vid länsstyrelsens handläggarträffar samt Naturvårdsverkets webinarier.</i></p>

<p>Hälsoskydd -</p> <p>Fokusområde inomhusmiljö i bostäder</p>	<p>Kommunerna kartlägger och väljer ut fastigheter/bostäder 2022–2025 inför tillsyn. (Flerbostadshus som till exempel hyresrätter eller liknande boendeformer)</p> <p><i>Kartläggning är utförd och kvalitetsgranskad hösten 2022</i></p> <p>Kommunerna bedriver tillsyn av fastigheter/bostäder där risken för olägenhet för människors hälsa är stor 2022–2025. (Flerbostadshus som till exempel hyresrätter eller liknande boendeformer)</p> <p><i>Under 2024 skedde tillsyn av de fastigheter/bostäder som inte har tillsynsats tidigare. Fr o m 2025 sker tillsyn enligt tillsynsintervall (var femte år).</i></p> <p><i>Kartläggning av nybyggda flerbostadshus genomförs 2025.</i></p>
<p>Hälsoskydd -</p> <p>Fokusområde bassängbad</p>	<p>Kommunerna gör tillsynsbesök på anmälningspliktiga bassängbad under 2022–2024. I tillsynen tillämpas Folkhälsomyndighetens allmänna råd (HSLF-FS 2021:11) och tillhörande vägledning om bassängbad</p> <p><i>Alla anmälningspliktiga bassängbad har fått ett tillsynsbesök under 2022–2024 då tillsyn av bassängbad sker årligen enligt behovsutredningen.</i></p>
<p>Hälsoskydd -</p> <p>Fokusområde inomhusmiljö och egenkontroll i förskola och skola</p>	<p>Kommunerna bedriver tillsyn av förskolor och grundskolor. Extra fokus för både förskolor och skolor under perioden 2022–2024 är städning. Ytterligare fokus för förskolor under perioden 2024–2025 är hygien och smitta.</p> <p><i>Förskoletillsyn skedde och sker 2024 och 2026. År 2024 var fokusområde städning och hygien och smitta.</i></p> <p><i>Skoltillsynen sker 2025 med fokusområde ventilation, radon, kemikalier samt uppföljning rökfria miljöer och städning. Tillsyn på skola skedde 2023 med fokus på städning och rökfria miljöer.</i></p>

<p>Kemikalier –</p> <p>Fokusområde Reach</p>	<p>Tillsynsmyndigheterna utför tillsyn hos nedströmsanvändare av tillståndsämnena samt andra särskilt farliga ämnen. Huvudfokus ska vara på tillståndsämnena, att ämnena inte används utan ett giltigt tillstånd samt i enlighet med villkoren i tillståndsbeslut enligt Reach-förordningen. (Under strategins period).</p> <p><i>Tillsyn sker inom ramen för ordinarie tillsyn såsom båtklubbs- och golfklubbstillsynen.</i></p> <p><i>Tillsyn av PFAS-ämnen i produkter och verksamheter pågår sedan 2024, för att fortsätta under 2025. Även detta är tillsyn enligt Reachförordningen. Detta sker inom ramen för den nationella tillsynsinsats som sker vad gäller PFAS-identifiering. En medarbetare deltar i Miljösamverkan Stockholms särskilda PFAS-nätverk/kompetensgrupp.</i></p> <p>Tillsynsmyndigheterna utför tillsyn av varor och kemiska produkter i butiksledet med fokus på begränsningar enligt Reach-förordningen. Detta kan göras i form av kontroll av rutiner för att uppfylla krav och begränsningar i lagstiftningen. (Under strategins period).</p> <p><i>Miljöavdelningen kommer att delta i KEMIs samverkansprojekt hösten 2025 med fokus på kontroll av bekämpningsmedel. Fokus kommer att vara på t.ex. rått- och musmedel, insektsmedel, träskyddsmedel och båtbottnfärger.</i></p>
<p>Kemikalier –</p> <p>Fokusområde Biocider</p>	<p>Tillsynsmyndigheterna utför tillsyn av biocidprodukter i butiksledet som egna inspektioner eller som ett delområde i en bredare inspektion. Biocidprodukter att fokusera särskilt på kan vara rått- och musmedel, insektsmedel och båtbottnfärger. (Under strategins period).</p> <p><i>Kontoret kommer att delta i KEMIs samverkansprojekt hösten 2025 med fokus på kontroll av bekämpningsmedel. Fokus kommer att vara på t.ex. rått- och musmedel, insektsmedel, träskyddsmedel och båtbottnfärger. Både tillsyn enligt Reachförordningen och Biocidförordningen är aktuell i fråga om samverkansprojektet.</i></p>

	<p>Tillsynsmyndigheterna utför tillsyn av behandlade varor i butiksledet som egna inspektioner eller som ett delområde i en bredare inspektion. Ett särskilt fokus kan läggas på träskyddsbehandlat virke. (Under strategins period).</p> <p><i>Tillsyn byggvaruhandel, fokus träskyddsbehandlat virke, är inledd 2024 för att fortsätta under 2025.</i></p>
<p>Miljöfarlig verksamhet -</p> <p>Fokusområde fordonstvättar och fordonsverkstäder</p>	<p>Tillsynsmyndigheterna använder det nationella handläggarstödet för att hitta de verksamheter som har störst potentiell miljöbelastning.</p> <p>Tillsynsmyndigheterna deltar i en nationell tillsynskampanj avseende fordonstvättar och/eller fordonsverkstäder (nov 2023 - maj 2024)</p> <p><i>Kontoret deltog i tillsynskampanjen. Tillsyn av fordonstvättar och fordonsverkstäder sker enligt intervall i behovsutredningen.</i></p>
<p>Miljöfarlig verksamhet -</p> <p>Fokusområde dagvatten</p>	<p>Tillsynsmyndigheterna inhämtar information om den kommunala va-huvudmannens egenkontroll av den allmänna dagvattenanläggningen utifrån följande frågor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utförs någon egenkontroll av den allmänna dagvattenanläggningen och dess olika anläggningsdelar, såsom ledningsnät och dagvattenanläggningar inom anläggningen? (Ja eller Nej, eller mer utförligt beskrivet) • Vilket år utfördes egenkontrollen senast? • Senaste dokumenterad egenkontroll begärs in, alt. om egenkontrollen inte finns dokumenterad, kort beskrivning av utförd men ej dokumenterad egenkontroll begärs in. • Med vilken regelbundenhet utförs egenkontrollen? <p>Ambitionsnivån i tillsynsaktiviteten är att samtliga Sveriges kommuner (därav ambitionsnivån 100 %) ska komma upp i en minsta gemensamma lägsta nivå vad gäller kännedom om VA-huvudmannens egenkontroll av den allmänna dagvattenanläggningen. Det genom att ställa ovanstående frågor och få svar, som senare kan utgöra underlag inför besvarande av Naturvårdsverkets uppföljning av fokusområdet. Tillsynsaktiviteter sker med fokus på egenkontroll av dagvattenanläggningar hos VA huvudmannen.</p>

	<p><i>Detta sker inom ramen för tillsyn vartannat år enligt behovsutredningen. Egenkontrollprogram finns och går igenom vid tillsyn. Tillsyn av allmänna dagvattennätet och tillhörande dagvattenanläggningar sker 2025.</i></p> <p><i>2025 är fokus även att bedriva tillsyn utifrån vattenplanen och åtgärder i fråga om dagvattenanläggningar.</i></p>
<p>Miljöfarlig verksamhet -</p> <p>Fokusområde Energihushållning</p>	<p>Tillsynsmyndigheten kontrollerar i tillsynen om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kraven i miljöbalkens hänsynsregler om energihushållning och användning av förnybara bränslen uppfylls • miljöbalkens bestämmelser om egenkontroll vad gäller energihushållning och användning av förnybara bränslen följs. <p>Tillsynen bör anpassas utifrån tidigare tillsynserfarenheter och hur långt tillsynsobjekten kommit i sitt arbete genom att exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifiera och prioritera tillsynsobjekt med stor energihushållningspotential och/eller bristande egenkontroll • förelägga om kartläggning av energianvändningen och en energihushållningsplan/åtgärdsplan, när det bedöms skäligt. Omfattningen av kartläggning och plan anpassas till verksamhetens storlek. • förelägga om utredning eller åtgärder när det bedöms skäligt. <p><i>Under 2023 inleddes projektinriktad energitillsyn. Energitillsyn har utförts på ca 80 procent av kommunens B och C verksamheter. Detta arbete fortsätter under 2025 med fokus på B, C och de U-verksamheter som bedöms relevanta. Miljöavdelningen har deltagit i Miljösamverkan Stockholms seminarier i ämnet under 2023 och 2024.</i></p>

<p>Miljöfarlig verksamhet –</p> <p>Fokusområde små avlopp</p>	<p>Tillsynsmyndigheterna förbereder för riskbaserad tillsyn av små avlopp genom komplettering och uppdatering av digitala ärendehanteringsregister. (2022–25). Målet är som minst att alla små avloppsanläggningar registreras och koordinatsätts, även om det saknas specifika uppgifter i övrigt om anläggningen.</p> <p>Återkommande planerad tillsyn av små avloppsanläggningar utförs baserat på riskklassning där de avloppsanläggningar prioriteras som har störst negativ påverkan på människors hälsa och miljön.</p> <p><i>Tillsyn av samtliga små avlopp gjordes 2019, exklusive enskilda avlopp vid komplementbyggnader. Uppföljande tillsyn är planerad 2025. Det finns ett litet antal enskilda avlopp i kommunen.</i></p> <p><i>Under 2025 kommer ett samarbete med VA och GIS-ingenjör ske för att förbättra kartlagret för enskilda avlopp. Därtill ska en uppföljande inventering och riskklassning ske för att få en mer systematisk tillsyn.</i></p>
<p>Miljöfarlig verksamhet -</p> <p>Fokusområde växtnäringsläckage från jordbruk och hästgårdar</p>	<p>Val av tillsynsobjekt ska utgå från en riskbedömning där verksamhetens möjliga påverkan på vattenförekomsten ska ha företräde, oavsett inriktning på jordbruksverksamheten (djurhållande verksamhet/växtodlingsgård). (2022-2025)</p> <p>Tillsynsmyndigheterna prioriterar tillsyn av jordbruksverksamheter och hästgårdar som ligger utmed vattenförekomster där miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten inte uppnås idag. (2022-2025)</p> <p><i>Inget urval baserat på riskbedömning är nödvändig då kommunen har ytterst få verksamheter av den här typen.</i></p> <p>Tillsynsmyndigheterna använder sig av de nationellt framtagna checklistorna för tillsyn i fält samt växtnäringsstillsyn på hästgårdar. (2022-2025)</p> <p><i>Dessa kommer att användas.</i></p> <p>Tillsynsmyndigheterna tar del av digitala utbildningar (arrangerade av KEMI och Jordbruksverket) inom växtnäringsområdet. (2023-2025)</p>

	<p><i>Kontoret har deltagit och kommer att delta på dessa utbildningar.</i></p> <p>Tillsynsmyndigheterna prioriterar att delta i det nationella tillsynsprojektet inom växtnärlingsområdet. (2024)</p> <p>Tillsynsmyndigheterna prioriterar att delta i det nationella tillsynsprojektet om Tillsyn i fält. (2025)</p> <p><i>Kontoret har valt att inte delta i dessa tillsynsprojekt av prioriteringsskäl då det finns så pass få objekt av den här typen i kommunen.</i></p> <p><i>Tillsyn av stall, jordbruk och ridskola sker 2025.</i></p>
<p>Naturtillsyn</p>	<p>Inom naturtillsynen ingår fokusområdena Invasiva främmande arter, Påverkan på naturvärden i grunda havsvikar och Påverkan på naturvärden.</p> <p>Länsstyrelsen är ansvarig tillsynsmyndighet för invasiva främmande arter och påverkan på naturvärden i jordbrukslandskapet. Vad gäller påverkan på naturvärden i grunda havsvikar är både kommun och länsstyrelse utpekad som ansvarig myndighet.</p> <p>Länsstyrelserna genomför årligen kunskapshöjande aktiviteter för kommunen som tillsynsmyndighet. Naturvårdsverket stödjer länsstyrelserna i deras vägledning.</p> <p><i>Kontoret deltar i webinarier och workshops i de fall de bedöms relevanta.</i></p> <p>Tillsynsmyndigheten planerar och genomför tillsyn i/vid grunda exponeringskyddade havsvikar och där det är skäligt föreläggs om återställelse under 2023-2024.</p> <p><i>Åtgärder inom lokalt åtgärdsprogram för vatten (LÅP) för Lilla Värtan ska följas upp 2025. Fokus inom programmet är bl.a. grunda havsvikar. Uppföljning sker med miljö- och vattenplaneraren på SUF. För Stora Värtan sker samarbete med miljö- och vattenplaneraren utifrån eventuellt planerade åtgärder vid grunda havsvikar.</i></p> <p><i>Reservatstillsyn sker årligen vad gäller kommunens tre kommunala naturreservat.</i></p>